

Asia: 1/41/2016

## **Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän (TATTI) mietinnöstä ja työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi tietosuojalaiksi**

### **1 luku. Yleiset säännökset**

#### **Yleiset kommentit**

-

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

-

### **2 luku. Käsittelyn oikeusperuste eräissä tapauksissa**

**Yleiset kommentit käsittelyn lainmukaisuutta koskevasta 3 §:stä.**

-

**Yleiset kommentit erityisiä henkilötietoryhmiä koskevasta 5 §:stä ja rikostuomioita ja rikkomuksia koskevasta 6 §:stä.**

-

**Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen lapselle sovellettavan ikärajan tulisi olla:**

-

#### **Ikärajaa koskevat perustelut**

Lasten ikärajan valinnassa tulee pyrkiä mahdollisimman yhdenmukaiseen ikärajaan muiden Pohjoismaiden kanssa. Lasten sananvapauden ja digiyhteiskuntaan osallistumisen mahdollisuudet tulee huomioida ikärajasta päätettäessä.

### **3 luku. Valvontaviranomainen**

**Yleiset kommentit suullista käsittelyä seuraamuslautakunnassa koskevasta 16 §:stä**

-

**Muut yleiset kommentit valvontaviranomaista koskevasta 3 luvusta.**

-

## **4 luku. Oikeusturva ja seuraamukset**

**Yleiset kommentit käsittelyn viivästymistä koskevasta 23 §:stä.**

-

**Tulisiko yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan mukaisia hallinnollisia sakkoja voida kohdistaa myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin?**

-

**Perustelut**

-

**Mikäli vastaus hallinnollisten sakkojen kohdistamista viranomaisiin koskevaan kysymykseen on ei, pyydetään esittämään näkemys vaihtoehtoisesta seuraamusjärjestelmästä.**

-

**Muut yleiset kommentit oikeusturvaa ja seuraamuksia koskevasta 4 luvusta.**

-

## **5 luku. Tietojenkäsittelyn erityistilanteet**

**Yleiset kommentit henkilötietojen käsittelyä journalistisia, akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten koskevasta 27 §:stä.**

Pyrkimys nykytilan säilyttämiseen ja kattavien journalismia koskevien poikkeuksien säätäminen on hyvä lähtökohta tietosuoja-asetuksen kansallista liikkumavaraa koskevalle lainsäädännölle.

Tietosuojaalakiehdotuksen 27 §:n perusteluissa sivulla 126 on todettu, että

tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisista säilytyksen rajoittamisen periaatteista säädetään poikkeus. Poikkeus ei sisälly tietosuojaalakiehdotuksen 27 §:ssä mainittuihin poikkeuksiin. Kohta tulee lisätä 27 §:n 1 momentin poikkeusluetteloon.

Tietosuoja-asetuksen 30 artiklan velvollisuus laatia seloste journalistisessa tarkoituksessa tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä voi vaarantaa sananvapauden. Säännös velvoittaisi mm. kirjaamaan selosteeseen henkilötietojen vastaanottajien ryhmät, joille henkilötietoja on luovutettu. Selosteesta voi paljastua tietoa lähdesuojan piiriin kuuluvista henkilöistä sekä muita toimituksellisia

taustatietoja. Säännöksen soveltaminen lisäisi hallinnollista taakkaa ja aiheuttaisi lisäkustannuksia. Tietosuoja-asetuksen 30 artiklan mukaisen selosteen sisältö on pääosin sama kuin voimassa olevan henkilötietolain mukaisen rekisteriselosteen sisältö. Toimituksellisessa tarkoituksessa tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä ei ole henkilötietolain perusteella velvollisuutta laatia rekisteriselostetta. Nykytason säilyttämiseksi 30 artiklasta tulee säätää poikkeus.

Tietosuoja-asetuksen 34 artiklan 4 kohdan velvollisuudesta ilmoittaa tietoturvaloukkauksesta valvontaviranomaisen vaatimuksesta tulisi säätää poikkeus. Säännös ei sovellu journalistisessa tarkoituksessa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn, koska rekisterinpitäjän tiedonantovelvollisuus ei muissakaan tapauksissa koske journalistisessa tarkoituksessa tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä.

### **Yleiset kommentit tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia sekä tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa käsittelyä koskevista poikkeuksista ja suojaustoimista**

-

### **Muut yleiset kommentit tietojenkäsittelyn erityistilanteita koskevasta 5 luvusta.**

Tietosuoja-asetuksen 85 artiklan sallimaa kansallista liikkumavaraa tulisi käyttää ohjelmien tekijä- ja sisältötietoja koskevien arkistojen avaamiseen. Tavoitteena olisi saada tv- ja radiodraaman historia näkyväksi esimerkiksi siten, että Yle Areenan ohjelmat tulisivat haettaviksi esiintyjien ja tekijöiden kautta. Arkistot sisältävät tekijöiden henkilötietoja. Tietosuoja laki ei huomioi kulttuurihistoriallisen aineiston avaamiseen liittyviä erityispiirteitä, vaikka EU:n tietosuoja-asetus itsessään mahdollistaisi kansallisen liikkumavaran käytön.

Arkistojen avaamisessa on keskeisesti kysymys sananvapaudesta eli kansalaisten oikeudesta vastaanottaa tietoa. Kansallisella lainsäädännöllä pitää turvata mediasisältöjen kulttuurisen moninaisuuden esille tuominen ja kansalaisten saataville saattaminen. Ohjelmien tekijä- ja sisältötietojen julkaiseminen verkkopalveluissa edistäisi kulttuuriperinnön avoimuutta ja hyödynnettävyyttä. Julkisin varoin tuotetun sisällön tulisi olla kaikkien saatavilla. Arkistojen avaaminen tulee tehdä mahdolliseksi säätämällä 85 artiklan mukainen kansallinen sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden turvaava poikkeus.

## **Laki rikoslain 38 luvun 9 §:n ja 10 §:n 3 momentin muuttamisesta**

### **Yleiset kommentit tietosuoja rikosta koskevasta 9 §:stä.**

-

### **Muut mahdolliset kommentit**

### **Muita huomioita työryhmän mietinnöstä ja ehdotuksesta hallituksen esitykseksi**

Tulevaisuuden digitaalisessa tiedonvälityksessä käytetään uusia menetelmiä, jotka poikkeavat perinteisestä mediasta, kuten televisiosta, radiosta, ja verkkojulkaisuista. Tietosuojalainsäädännön jatkokehityksessä tulee huomioida mahdollisuudet käyttää uusia journalistisia työvälineitä ja -metodeja, kuten vuorovaikutteisuutta, joukkoistamista ja tiedonlouhintaa. Uudetkin journalismin kuuluvat sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden piiriin ja media kantaa näistä vastuun sananvapauslain edellyttämällä tavalla.

Kansallisten journalististen poikkeusten toimivuutta ja kehittämistarpeita tulee myös siirtymäajan päätyttyä seurata ja tarkastella media-alan kehitys huomioiden.

Okkonen Kirsi-Marja  
Yleisradio